

Ο ΣΩΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΠΑΡΝΗΘΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΡΕΚΒΙΕΜ ΤΗΣ ΔΑΣΙΚΗΣ (Ιανουάριος 2008)

Συγγραφέας: ΤΑΚΗΣ ΚΑΜΠΥΛΗΣ

Πριν από 19 χρόνια η Πρωτοχρονιά τον βρήκε στο καταφύγιο του δασαρχείου, στην Πάρνηθα ψηλά, απέναντι από το καζίνο. Ήταν τότε δασάρχης Πάρνηθας. Φέτος η Πρωτοχρονιά τον βρήκε στην εντατική. Και οι ελπίδες ελάχιστες.

Ο Γιώργος Ντούρος ήταν το καμάρι της δασικής υπηρεσίας. Ήταν το χαμένο της κύρος. Ο Ντούρος έσωσε την Πάρνηθα. Αν οι ακαδημαϊκές αναλύσεις ψάχνουν αιτίες γιατί η Πάρνηθα δεν είχε την τύχη της Πεντέλης θα βρουν αρκετές. Αλλά οφείλουν να αναδείξουν και μία ακόμη: Διότι η Πάρνηθα είχε την τύχη -τα κρίσιμα χρόνια της δασοκτόνας δεκαετίας- της παρουσίας του Γιώργου Ντούρου.

Εκείνη την Πρωτοχρονιά, περισσότερο από περιέργεια, μαζί με τον φωτορεπόρτερ Γιάννη Καμπούρη ανεβήκαμε στο φυλάκιο. Πώς να πιστέψεις ότι ο δασάρχης θα είναι εκεί μαζί με δύο δασικούς;

Ήταν. Οι πληροφορίες για λαθροθηρία τον είχαν ανησυχήσει, είχε κινητοποιήσει κόσμο αλλά δεν ήθελε να παρακολουθεί από τον καναπέ. «Αν οι υπάλληλοι δεν σε δουν δίπλα τους, πώς θα απαιτήσεις να κάνουν μόνο αυτοί την υπέρβαση;» Είχε δίκιο...

Χαράματα, τις πρώτες ώρες του 1989, ο Ντούρος μας πήγε να δούμε... Ήταν ένα σύμπλεγμα μικρών εποχικών λιμνών όπου έρχονταν τα ελάφια να πιουν νερό. Έτσι την ήξερε την Πάρνηθα ο Γιώργος Ντούρος.

Μετά η υπηρεσία τον «τίμησε» ως διευθυντή δασών Αθηνών (ή «δασάρχη λαχαναγοράς», όπως έλεγε ο ίδιος).

Οι μεγάλες πυρκαγιές του καλοκαιριού αλλά και οι πρόσφατες κρίσεις στελεχών στη Δασική -ιδίως στο μαλακό της υπογαστρίο, την Αττική- σφραγίζουν αυτό που χρόνια τώρα φαινόταν. Ότι δεν υπάρχει ρόλος και χώρος γι' αυτήν.

Οι κρίσεις είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα. Τα τελευταία 15 χρόνια στην Αττική περίπου δέκα ονόματα έχουν περάσει απ' όλες τις διευθυντικές θέσεις. Αν στο ποδόσφαιρο «ροτέισον» σημαίνει η δοκιμή παικτών στις σταθερές θέσεις, στη Δασική είναι το αντίθετο: Τα πρόσωπα παραμένουν σταθερά και δοκιμάζονται οι θέσεις!

Και μη βιαστεί κανείς να μιλήσει για κομματισμό. Και επί ΠΑΣΟΚ και επί Ν.Δ., τα βασικά στελέχη είναι τα ίδια πρόσωπα. Για παράδειγμα, ο Γιώργος Αμοργιανίτης («παιδί» του Γιώργου Ντούρου) που ήταν δασάρχης Πάρνηθας και τώρα προήχθη σε διευθυντή δασών, βρίσκεται μάλλον στο ΠΑΣΟΚ. Ο Τάσος Καζάζης, χρόνια δασάρχης στην Πεντέλη και τώρα διευθυντής δασών Ανατολικής Αττικής, είναι στον Συνασπισμό, ενώ ο επί σειράν ετών δασάρχης Καπανδριτίου Γ. Φραγκιαδάκης, στο ΠΑΣΟΚ. Επίσης, όλα αυτά τα χρόνια, τα στελέχη που πέρασαν απ' όλες τις θέσεις είναι μεταξύ άλλων ο κ. Θεοδωρόπουλος (διευθυντής δασών Ανατολικής Αττικής, διευθυντής αναδασώσεων, δασάρχης Πειραιά και τώρα διευθυντής δασών Πειραιά - ΠΑΣΟΚ), ο Απ. Ανδρου (δασάρχης Πειραιά, δασάρχης Πάρνηθας, διευθυντής αναδασώσεων, τώρα διευθυντής δασών δυτικής Αττικής - ΠΑΣΟΚ), ο Σ. Σίμος (δασάρχης Λαυρίου, δασάρχης Πειραιά, διευθυντής δασών Αθηνών - ΠΑΣΟΚ), ενώ ο διευθυντής δασών Περιφέρειας Αττικής Γ. Παπαγεωργίου πρόσκειται στο ΚΚΕ. Τέλος, το πιο σημαντικό στέλεχος αυτή τη στιγμή είναι ο υπεύθυνος του φορέα για την Πάρνηθα, ο Γ. Σπαθής, χρόνια συνδικαλιστής της ΔΑΚΕ, πρόσκειται στον Γ. Σουφλιά, ο οποίος αποτελεί το κόκκινο πανί για τη «δασική», αφού του καταλογίζουν ότι «καπέλωσε» το αρμόδιο υπουργείο Γεωργίας. Τελικά, στη Νέα Δημοκρατία πρόσκεινται μόνο οι δασάρχες Αιγάλεω και Μεγάρων.

Τι γίνεται στη Δασική; Γιατί εκεί δεν υπάρχουν διώξεις, ούτε πλημμυρίδα «δικών μας παιδιών»; Όπως ούτε και επί ΠΑΣΟΚ;

Κάποιοι μιλούν σήμερα για έναν περίπου ανεξάρτητο υπηρεσιακό πυρήνα, που -όπως και στα πανεπιστήμια- ξεκίνησε από τον κομματισμό, πέρασε στην παντοδυναμία των συνδικαλιστών και τελικά κατέληξε σε ένα αυτονομημένο σύστημα, χωρίς ιδιαίτερα κομματικά διαχωριστικά. Αν συνέβη όντως κάτι τέτοιο, τότε κατέλαβε έναν χώρο που κατείχε κάποιος άλλος. Και ο οποίος τον παραχώρησε ή τον εγκατέλειψε.

Τέσσερις ήταν οι μεγάλοι σταθμοί στην ιστορία της Δασικής: Ο νόμος 998/79, ο

1734/87, η απόφαση του 1998 και τέλος ο 3208/03.

Με τον πρώτο καθορίζονταν τα θέματα ιδιοκτησιακού των δασών και οι χαρακτηρισμοί και αποχαρακτηρισμοί των δασικών εκτάσεων. Ήταν η εποχή που μέσα από τα δασαρχεία πέρασε το οικοδομικό μπουμ της μεταπολίτευσης. Οι δασολόγοι μέχρι τότε ασχολούνταν (και σπούδαζαν στη Θεσσαλονίκη) με τα σχετικά με την υλοτόμηση, τη ρητίνευση και μια συνολική μάλλον διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων. (Η οικολογία πολύ αργότερα, σχεδόν από το '90, πέρασε ουσιαστικά σε όλο το πρόγραμμα σπουδών.) Εκείνη την εποχή συνέβησαν δύο αλλαγές: Ο δασάρχης απέκτησε εξουσία ανάλογη των οικονομικών μεγεθών της γης, αλλά κλείστηκε και στο γραφείο του. Η Δασική μετατράπηκε σε έναν γραφειοκρατικό μηχανισμό παραγωγής βεβαιώσεων. Η φημολογούμενη -ενίοτε και αποδεικνυόμενη- διαφθορά ήταν το πρώτο πλήγμα στο κύρος της.

Ο δεύτερος νόμος του 1987, ο περί βοσκοτόπων, ουσιαστικά έδινε περισσότερα περιθώρια αποχαρακτηρισμών, μάλιστα με τόσο διαβλητά κριτήρια που ενίσχυσε και τη διαφθορά αλλά και διαμόρφωσε εντός της Δασικής την πεποίθηση ότι και στην πολιτική εξουσία η κατεύθυνση είναι η «αξιοποίηση».

Στις αρχές του '90 ξεσπάει η μεγάλη μάχη ανάμεσα στην Πυροσβεστική και στη Δασική. Αιτία οι προμήθειες μέσων πυρόσβεσης. Στη Δασική έχουν εκφραστεί από μια σειρά αξιόλογων στελεχών (Οικονόμου, Χλύκας, Ντούρος, Φραγκιαδάκης) ενστάσεις ως προς την από αέρος πυρόσβεση. Την ίδια στιγμή στην Αθήνα, δύο канаδέζικες εταιρείες, η Canadair και η Connair, μάχονται για το ποιας τα αεροσκάφη είναι τα καλύτερα. Οι δασολόγοι προσπαθούν να πείσουν ότι τα αεροπλάνα δεν σβήνουν φωτιές -ιδίως στις συνθήκες των πολλών μποφόρ- και ότι χρειάζεται επένδυση στις υποδομές, αλλά η «αγορά του αιώνα» είχε αποφασιστεί. Και το βάρος της χρηματοδότησης για τον αντιπυρικό αγώνα έπεσε στην Πυροσβεστική.

Το 1998, με τη σύμφωνη γνώμη του τότε υπουργού Γεωργίας Στέφανου Τζουμάκα, η ευθύνη της δασοπυρόσβεσης περνάει στην Πυροσβεστική, χωρίς καν ένα στάδιο προσαρμογής. Άνθρωποι που εκπαιδεύτηκαν στις αστικές πυρκαγιές ρίχνονται στα δάση και άνθρωποι που ήξεραν (πάντως περισσότερο) τα δάση πήραν για πρώτη φορά άδεια το επόμενο καλοκαίρι. Και -έκτοτε- κάθε καλοκαίρι.

Φέτος έκλαιγε στο τηλέφωνο, όταν μιλήσαμε, ο Γιώργος Ντούρος για την Πάρνηθα. «Πρέπει να ξαναβγούμε από τη ναφθαλίνη», έλεγε. Και ο Καζάζης και άλλοι ήταν σε άδεια. Τι να έκαναν;

Το 2008 βρίσκει τη Δασική σε πλήρη ανυποληψία. Αν και η εξουσία του δασάρχη δεν έχει μειωθεί (έστω, τυπικά), το κύρος του έχει καταρρεύσει. Άλλωστε από τη Μεταπολίτευση μέχρι σήμερα, ο δασικός πλούτος της χώρας σε περιοχές - φιλέτα έχει υποστεί περισσότερες καταστροφές απ' όσες από την ίδρυση του ελληνικού κράτους. Με τη βούλα κάποιου δασάρχη.

Η κεντρική εξουσία μάλλον βολεύτηκε από αυτή την κατάσταση, ιδίως όταν ένα από τα πιο δημοφιλή ρουσφέτια είναι ένας αποχαρακτηρισμός ή ένας τίτλος ιδιοκτησίας. Και μία από τις πιο επικερδείς επιχειρήσεις είναι η «αξιοποίηση» δασικών φιλέτων. Χώρος για όλους, αυτό είναι το μυστικό της συνενοχής. Και για καρχαρίες και για μαρίδα.

Ο Γιώργος Ντούρος ήταν ένα από τα τελευταία καταφύγια όσων στη Δασική ήθελαν να αποδείξουν ότι δεν είναι όλα σάπια. Μια φορά έλεγε για έναν πολίτη που πήγε στο δασαρχείο στο Μενίδι. «Τον κατάλαβα διότι είχε δίκιο, αλλά δεν μπορούσε να το αποδείξει όπως απαιτούσε ο νόμος.»

— Τι έκανες;

«Του το έδωσα».

— Και αν βρεις τον μπελά σου;

«Εγώ;»

Δεν είθισται να αφιερώνεται μια στήλη εφημερίδας κάπου ή σε κάποιον. Αλλά και δεν μπορούμε να ανεχθούμε από το κάθε «είθισται» να εξοβελίζει όσα είναι έξω από αυτό. Ο Γιώργος Ντούρος ήταν πάντα εκτός εμβέλειας του «δεν είθισται».

Α ρε Γιώργο...

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» στις 13 Ιανουαρίου 2008.